

vedno vzhodni Pruski. V centru so imeli Rusi močne postojanke. Zdaj pa ne stojijo Rusi več ob Bzuri nasproti Poznenu, marveč 400 milj zadaj na vzhodu pri Pinsku. Vzhodna Prusija ni več ogrožena, ker je Rusija do Düne od Nemcev zasedena, od vzhoda pa ne, ker je Njemen v nemški lasti; od juga istotako ne, ker so Varšava, Iwagorod in trdnjave ob Narewu v nemški roki. Poleg tega so Rusi iz večjega dela Galicije vrženi. Opravičeno je general Ruski izjavil, da bodo imeli Rusi v spomladi nove načrte za svoja podjetja, ker na stare ni več misliti. Najprvo bi se moralo izgubljeno nazaj dobiti. V svoji izjavi priznava tudi Ruski, da se Nemcem v prihodnjih šestih mesecih ni treba bati ruske ofenzive.

Ako se carju ne posreči, obraniti se svojih zunanjih sovražnikov, hoče vsaj mir v notranjem imeti, pa čeprav bi bil to mir pokopaljšča. Odgoditev dume velja le kot predhodnica njenega razpusta. Viharni prizori so se vršili in najgrozotejša reakcija prihaja. Takoj po objavi odgovitve bila je Tauriška palača, v kateri zboruje дума, z okolično vojaško zasedena. Obenem je policija zaprla celo vrsto opozicijskih, zlasti socialističnih poslancev. Med zaprtimi se nahaja tudi popularni vodja radikalnega krila socialno-demokratske frakcije v dumi, Tšajdse, ki je član ruskega ljudskega zastopa od njegovega obstoja sem. Tudi iz velike množine drugih mest se poroča o hišnih preiskavah in mnogoštevilnih aretacijah. V zadnjih štirih dneh se je v Petersburgu na direktno povelje najvišjih oblasti in pod vodstvom generala Grigorjewa čez 300 oseb zaprlo, in sicer 32 takozvanih inteligentnih, proti 40 iz vodilnih delavskih krogov Putilovtornice, čez 100 iz delavskih organizacij fabričnega okrožja Narwe. V Moskvi se je obenem zaprlo 27 vodij tamošnjih konzumnih društev ter postavilo 40 strokovnih delavskih zvez. V Nišni-Nowgorodu odpeljala je politična oblast v ječo okoli 20 zdravnikov in učiteljev in dva odvetnika. Nadaljne politične aretacije se poročajo iz Kijeva in Somare.

Trdilo se je, da bi Ludovik XVI. ne padel kot žrtev konventa, ako bi bil že narodnemu zboru z večjo odločnostjo nasproti stopil. S tako odločnostjo hoče zdaj Nikolaj II. poskusiti. V svoji notranjosti pa je brez opore kakor nesrečni francoski kralj. Ludovik XVI. bil je dne 21. prosinca 1793 obglavljen...

Izpred sodišča.

Dražilci drv.

Ptuj, 21. septembra. Pred tukajšno okrajno sodnijo (sodnik dr. Mally) imel se je zagovarjati posestnik Štefan Murko iz Apač pri Sv. Lovrencu. Mož je kupil pri Magdaleni Grobelšek klastre drv za 44 kron. Prodajal je pa en voz drv za 54 kron; na vozu je bilo pol klastra. Zaradi tega oderuškega navijanja cen bil je obsojen Murko na en teden zapora in 50 kron denarne globe. Drva so mu vzeli in zapadejo v prid državi. — Istotako je bila obtožena posestnica Magdalena Grobelšek iz Sveč pri Sv. Lovrencu, ker je prodajala Murku na lici mesta drva za 44 K klastre. Preje je koštal klastre drv 18 K. Grobelšek je bila obsojena na 150 kron denarne globe ali pa 14 dni zapora. Te sodbi naj bosta svarilo za gotove prekupčevalce, ki hočejo zdaj v teh težkih časih ubogo ljudstvo odirati!

Podraževalci svinjskega mesa.

Ljubljana, 20. septembra. Pred tukajšno deželno sodnijo imeli so se zagovarjati veletržec Janko Predovič (ki tudi po štajerskih sejmih živino nakupuje), njegov oče Elija Predovič (bivši član predstojništva zloglasne Glavne posojilnice), nadalje Franc Žitnik, posestnik, Franc Stresek, posestnik, in Janez Ježe, posestnik, zaradi navijanja cen. Obtožnik pravi, da so obtoženci od konca leta 1914 velike množine svinj in kralne živine nakupili, da bi cene hudo navili. Elija Predovič, je bil preje lastnik zdaj pod imenom njegovega sina peljane firme in ki je ostal tudi po polomu Glavne posojilnice duša tega podjetja. Obtoženci so janu-

arja meseca, ko je stalo svinjsko meso še 1 K 30 v do 1 K 50 v za kg žive teže, plačali zanj 1 K 60 v do 1 K 70 v in so poskočili februarja na 1 K 90 v, 2 K, 2 K 40 v in 2 K 50 v. Elija Predovič je plačal nekemu posestniku tudi 3 K za kg žive teže, kar se je bliskovito po celi deželi izvedlo in je imelo kot posledico nadaljno navijanje svinjskih cen. Obtoženci so se seveda izgovarjali, da so popolnoma nedolžni. Janko Predovič je dejal, da je vsak teden 100 do 300 svinj na Dunaj poslal. Od novembra 1914 do 9. maja 1915 izvozil je 2.964 svinj iz Kranjske in je pri temu zaslužil čez 54.700 kron. Dr. Tavčar kot zastopnik obeh Predovičev je povedal, da je ta firma od 27. novembra 1914 pa do 11. junija 1915 prodala 6350 svinj za 1,189.494 kron in da je pri temu 126.770 kron zaslužila. V naznanilu mestne občine se pravi, da so obtoženci z sistematično podražili svinjske cene. Sodba se glasi tako-le: Janko Predovič je bil obsojen na en mesec strogega zapora in 8.000 kron globe; Elija Predovič na tri mesece strogega zapora; Janez Ježe na en teden strogega zapora in 200 kron globe. Ostala dva obtoženca sta bila oproščena. Razprava je dokazala zopet dejstvo, da gotovi prekupci z naravnost oderuškiimi dobički zlorabljuje splošno bedo.

Razno.

Hujskarija proti mestu. Nekateri brezvestni prekupčevalci in dražilci življenskih sredstev pričeli so z grdo gonjo proti mestu in njega prebivalstvu. V zmislu cesarskih postav in odredb se je namreč nastavilo po mestih kakor tudi po deželi gotovo najvišje cene. S tem se hoče vstaviti oderuštvu pri prodaji neobhodno potrebnih življenskih sredstev. To priložnost pa porabljajo omenjeni brezvestni ljudje in hujskajo kmete, da naj ne pošiljajo in prinašajo nobenih življenskih sredstev več v mesto. Ta hujskarija ni samo podla in nesramna, marveč tudi strogo prepovedana in kazniva. Mi smo stali vedno na stališču, da je meščan od kmeta, kmet pa od meščana odvisen. Eden od drugega živita in zato je že v navadnem mirnem času vsaka hujskarija med njima podla. V vojnem času pa je to še hujše. Kajti v vojni so vsi sloji prebivalstva enako dolžni, preskrbeti domovino in gledati, da ohranijo narod zdrav in krepak. Cene v mestih so tako visoko nastavljene, da vsak kmet, ki svoje blago prodaja, gotovo lahko dovolj zasluži. Dovoliti se pa seveda ne more, da bi vsakdo kar samolastno cene za 100 do 200 procentov zvišal. Sicer so pa cene na deželi mnogo nižje od mestnih cen. Tudi vojaška oblast je odredila, da morajo vojaki po enako nizkih cenah nakupovati. Omenjeni hujskaci torej nočejo ničesar drugega doseči, nego da bi blago oderuškim prekupčevalcem zaostalo, ki ga potem z gorostasnimi dobičkom naprej pošiljajo. Tako stoji stvar! Pošteni kmetje gotovo ne bodo sedli na ta lim in bodo raje pošteno svojo pot hodili. Hujskace proti mestu pa se bode brez usmiljenja sodniji izročilo.

Cenjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Strogo prepovedano je hujskati na sejmišču v vasi, doma ali na cesti, da naj se to ali ono življensko sredstvo dražje prodaja. Kdor to stori, se zagreši proti cesarski postavi in se strogo kaznuje. Vsakdo naj zahteva za svoje blago pošteno ceno in ga naj prodaja na mestnem sejmišču. Potem se mu ni treba bati nobenih hudih posledic.

Branjevci, grajzarji in drugi prekupčevalci nimajo pravice, v mestu pred 9. uro zjutraj blago nakupovati. To je strogo prepovedano. Pa tudi na deželi nima nikdo pravice, po cestah in potih kmete loviti in jim blago odkupovati. Opozarjamo kmete, da so lahko tudi oni kaznovani, ako takim prekupčevalcem po cestah svoje blago prodajajo. Postava je jako stroga in nam bi se kmete smilili, ako bi po nedolžnem trpeli, medtem ko si mašijo oderuhi svoje žepe!

Pazite na deco! 13 letni posestnik a Johan Koller v Agoričah pri Arnoldstetm dobil je od enega dečka vojaško patrono, ki je dalje časa hranil. Končno je udaril s kladvom na patrono. Pri razstrelbi je bil tako ranjen, da je kmalo nato vesle zastrupljenja km umrl.

Požigalec. Pred kratkim pogorelo je posestniku Hriberniku iz Aichdorfa pri Pliberbu gospodarsko poslopje z orodjem, žitom in krmom. Škode je bilo čez 5000 kron. Zdaj se je delan Jožef Kotnik iz Prevalja sam pri sodniji razkazoval, češ da je poslopje zažgal. Kotnik je bržkone duševno bolan.

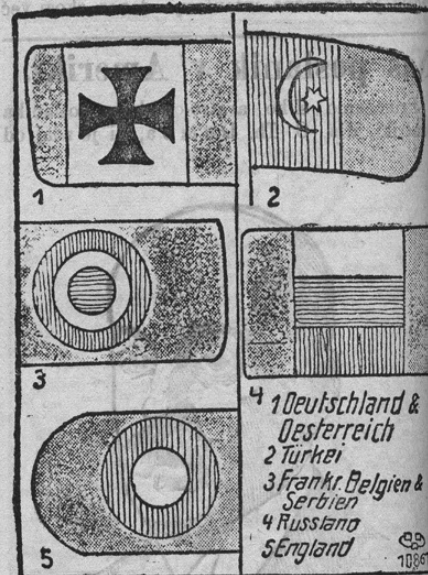
„Slovenski Narod“ objavlja še vedno podlistku spise angleške boljalimanj seznanjajo literature. Po našem mnenju bi morala v sedanjih časih avstrijska žurnalistika vsaj toliko ponosa imeti, da bi ne objavljala produktov stega naroda, kateri se v zvezi z zamorci in kanibali proti nam bojuje...

Sv. Višarje, znani imenitni romarski kraj na Koroskem, so glasom poročila ljubljanskega škofijskega ordinarijata pogorele. Brezdvoma so to povzročili italijanski topovi, ki so obstreljali tudi Trbiž. Tako sta zdaj uničeni najhujši znani romarski cerkvi, Sv. Gora pri Gorici in Sv. Višarje pri Trbižu. Upati je, da so bile številne dragocenosti s Sv. Višarij pravočasno rešene.

Neposredni davki. Tekom 4. četrletja 1915 postanejo neposredni davki na Štajerskem dostekli oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 10 mesečni obrok dne 31. oktobra 1915, 11. mesečni obrok dne 30. novembra 1915, 12. mesečni obrok dne 31. decembra 1915. II. Obračun pridobitina in pridobitina potjetb, podvržanih javnemu dajanju računov: 4. četrletni obrok dne 1. oktobra 1915. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka na osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davke podvržene prejemke in sicer 2. pololetni obrok dne 1. decembra 1915. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačuje najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih rokov.

Znamenja letalnih strojev

Letalni stroji posameznih držav imajo tudi posebna znamenja, da se jih od spodaj izpozna. Prinašamo danes podobo teh znakov. Nemci

Erkennungszeichen für Flugzeuge

in Avstro-Ogrska (1) imata kot znamenja železni križ na belem ozadju. Turčija (2) ima bel polumesec z zvezdo na rdečem ozadju. Pri Francoski, Belgiji in Srbiji (3) ima znak v rdečem plavo piko, okoli pa najprej beli, potem plavi krog. Rusija (4) ima tri paralelne trake: beli, plavi in rdeči barvi. Anglija (5) ima zopet temno-rdeči krog ali pa rdečo piko s plavo krogom.